

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Popis finančních zdrojů systému sociálních služeb v ORP Beroun

Dokument byl vytvořen v rámci projektu „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Beroun a spádového území 2019–2023“ s číslem CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006548, který je financován z ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

KVĚTEN 2019

zpracovalo: CPKP střední Čechy

Obsah

Seznam specifických zkratk	3
1. Úvod	4
2. Přehled identifikovaných finančních toků v rámci rozpočtů měst a obcí	6
2.1. Město Beroun	6
2.2. Hlásná Třebaň, Karlštejn, Liteň, Nižbor, Králův Dvůr	15
2.3. Specifické případy	17
2.3.1. Zdice	17
2.3.2. Tmaň	18
2.4. Ostatní obce správního obvodu ORP Beroun	19
3. Indikativní přehled finančních toků z krajského a státního rozpočtu	23
4. Porovnání dopadů vynakládaných finančních prostředků do regionu	27
5. Interpretace finančních priorit měst a obcí v území správního obvodu ORP Beroun	30
5.1. Finanční priority obcí a měst správního obvodu ORP Beroun	31
Použité zdroje:	33

SEZNAM SPECIFICKÝCH ZKRATEK

- CČE – Českobratrská církev evangelická
CPO – církevní právnická osoba
ČČK – Český červený kříž
ČSÚ – Český statistický úřad
DOZP – domov pro osoby se zdravotním postižením
DPD – domov penzion pro důchodce
DS – domov pro seniory
DZR – domov se zvláštním režimem
ESF – Evropský sociální fond
KPSS – komunitní plánování sociálních služeb
MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MV ČR – Ministerstvo vnitra ČR
NDC – nízkoprahové denní centrum
NNO – nestátní nezisková organizace
NZDM – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OA – osobní asistence
odleh – odlehčovací služba
OP – Operační program
o.p.s. – obecně prospěšná společnost
ORP – obec s rozšířenou působností
OSP – odborné sociální poradenství
OSPOD – oddělení sociálně-právní ochrany dětí
peč/PS – pečovatelská služba
SAS – sociálně aktivizační služba
SČK – Středočeský kraj
SOC – sociální oblast (oblast sociálních, návazných a komunitních služeb)
SONS – Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých
s.r.o. – společnost s ručením omezeným
ÚAMK – Ústřední automotoklub
ZP – zdravotně/zdravotní postižení
z.s. – zapsaný spolek

1. ÚVOD

Analýza finančních zdrojů pro poskytování sociálních služeb a další podpory ohrožených obyvatel na území správního obvodu obce s rozšířenou působností (ORP) Beroun má za cíl pokusit se identifikovat a rozčlenit finanční toky z veřejných rozpočtových zdrojů, které zajišťují poskytování a podporu realizace sociálních, návazných a komunitních služeb. Analýza slouží jako podklad pro tvorbu komunitního plánu rozvoje sociálních služeb v území, tedy účastníkům plánovacího procesu.

Hlavním zaměřením analýzy jsou lokální finanční zdroje – rozpočty měst a obcí v řešeném území – a také hlavní zdroje na poskytování sociálních služeb z hlediska kompetencí podle zákona o sociálních službách – tzv. státní dotace na zajištění financování sociálních služeb (případně pokud je zdroj státního rozpočtu nahrazen prostředky ESF, pak jde o financování prostřednictvím OP Zaměstnanost) a krajská dotace z Humanitárního fondu.

Analýza byla zaměřena na identifikaci a určení rozpočtových prostředků jednotlivých měst a obcí na území správního obvodu ORP Beroun (viz kapitola 2). V rámci těchto celků jsou popsány:

- jednotlivé identifikované finanční alokace
- členění dle identifikovaných finančních mechanismů
- členění dle předmětu financování (druh služby)
- členění dle podpořených cílových skupin

Popis jednotlivých finančních nástrojů lze nalézt v provázaném dokumentu metodického charakteru „Implementace finančních nástrojů“, kde jsou dále rozvedeny podmínky, charakteristiky a doporučení pro jejich využívání.

V kapitole 3 je proveden rozbor finančních prostředků Středočeského kraje (tedy Humanitárního fondu a tzv. státní dotace) určených na podporu sociálních, příp. návazných a komunitních, služeb za účelem vytvoření představy o objemu finančních prostředků z této úrovně, které slouží pro uspokojení potřeb obyvatel řešeného území.

V kapitole 4 pak došlo k porovnání územního dopadu vynaložených finančních prostředků v rámci řešeného území, a to na příkladu porovnání výdajů jednotlivých měst a obcí v regionu váženého počtem jejich obyvatel. Dále byla využita dostupná data o příjemcích příspěvku na péči a bylo provedeno srovnání lokálních finančních toků v městě Beroun a ostatních obcích a městech správního obvodu ORP Beroun v přepočtu na (předpokládaný) počet příjemců příspěvku na péči.

Pro zpracování analýzy byla využita veřejně dostupná data z rozpočtů měst a obcí v řešeném území, případně byla na základě vyžádání těmito obcemi a městy poskytnuta. Údaje byly zároveň porovnány s daty v systému Monitor – státní pokladna. Dále bylo využito veřejně dostupných informací o poskytování dotací ze strany Středočeského kraje. Údaje o počtu obyvatel byl získán na webu Českého statistického úřadu, údaje o příjemcích příspěvku na péči pak byly poskytnuty Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR.

Vzhledem k tomu, že údaje z rozpočtů za rok 2018 nebyly v období zpracování analýzy k dispozici, bylo v analýze pracováno s údaji za roky 2017 a 2016, přičemž v rámci další interpretace byl převážně analyzován rok 2017. Pokud došlo k významným meziročním změnám, byly tyto rozdíly popisovány.

Zatímco tedy výdaje z krajského rozpočtu (přímo či nepřímo) poskytované na zajištění financování sociálních služeb jsou hodnoceny zvlášť v kapitole 3, příjmy z dalších dotací do rozpočtů obcí zahrnutý v rámci kapitoly 2 do lokálních zdrojů zahrnutý jsou. Na jednu stranu dochází k výraznému a skokovému navýšení prostředků na takto podpořené aktivity, což může zkreslovat výsledné souhrnné údaje vzhledem k jejich dočasnosti, na druhou stranu je vždy tato skutečnost popsána a tyto prostředky směřují k podpoře místních obyvatel a byly získány na základě přímé iniciativy obce či města. U takto získaných finančních prostředků je podstatné, zda příjemce může využití alokované částky ovlivnit (jako žadatel a příjemce).

V rámci analýzy jsou používány termíny:

- sociální služby – tj. služby poskytované podle zákona o sociálních službách
- návazné služby – jsou všechny služby a aktivity, které jsou poskytované ohroženým či vyloučeným osobám, mají obdobné cíle jako sociální služby či je významně doplňují (mezi tyto služby jsou řazeny např. služby paliativní péče, senior doprava, aktivizační programy pro ZP či další ohrožené skupiny)
- komunitní služby – jsou všechny služby a aktivity, které pomáhají nejen ohroženým skupinám, mají plošný či preventivní charakter, posilují komunitní život a začlenění ohrožených skupin (mezi tyto služby a aktivity patří např. kluby pro seniory, volnočasové a aktivizační činnosti vedoucí k zapojení ohrožených skupin)

2. PŘEHLED IDENTIFIKOVANÝCH FINANČNÍCH TOKŮ V RÁMCI ROZPOČTŮ MĚST A OBCÍ

Tato kapitola je zaměřena na vytvoření přehledu finančních toků poskytovaných jednotlivými městy a obcemi ve správním obvodu ORP Beroun. Členění odpovídá charakteru území:

- zvláště je hodnoceno město Beroun
- vyčleněno je 5 obcí s významnými toky finančních prostředků do sociální oblasti – Hlásná Třebaň, Karlštejn, Liteň, Nižbor, Králův Dvůr
- ostatní obce ORP Beroun

2.1. MĚSTO BEROUN

Tab. 1: Přehled financování sociálních a návazných služeb z rozpočtu města Beroun

náklad	2016	2017
Klub důchodců Beroun a Klub důchodců Hostim č.p. 7	134 110	149 260
krizový noční provoz – „teplá židle“	16 000	80 000
výdaje na prevenci kriminality	76 750	111 350
prevence kriminality - pobytový tábor - dotace MV ČR	166 760	121 000
prevence kriminality - pobytový tábor - spoluúčast		52 500
KPSS	78 270	73 120
analýza soc. bydlení		155 000
náklady na stravování DPD, pečovatelská služba	103 310	88 000
DPD vstupní dveře	204 120	
dotace subjektům	2 630 000	2 563 500
dotace domovy důchodců a ústavní péče pro ZP	184 000	
příspěvek Domovu penzionu pro důchodce Beroun (DPD) - příspěvek zřizovatele	1 642 050	1 782 000
DPD terénní pečovatelská služba	1 215 960	1 186 000
DPD opravy, údržba	54 950	297 140
investice - DPD - příspěvek na auto	299 590	
celkem oblast sociálních a návazných služeb	6 805 870	6 658 870
Charita Beroun - S.A.S. Betlém	10 000	10 000
Domov seniorů TGM, příspěvková organizace		12 000
Dobromysl, z.ú.	14 000	
komunitní aktivity, veřejnoprávní smlouvy	24 000	22 000
dotace na prevenci před drogami, alkoholem, nikotinem a jinými návykovými látkami	216 000	160 000
dotace na provoz protialkoholní záchytné stanice Příbram	15 000	10 000
dotace na prevenci HIV/AIDS	5 540	5 000
zdravotnictví celkem	236 540	175 000
celkem	7 066 410	6 855 870

Zdroj: Město Beroun, závěrečný účet.

V rámci rozpočtu města Beroun byly identifikovány výdaje podle tabulky č. 1. Lze sledovat, že významná část rozpočtu města na sociální a návazné služby připadá na financování pečovatelské služby v rámci vlastní příspěvkové organizace, přičemž jde o rozsah řádově 1,2 milionu Kč, tj. cca 17 % celkového objemu financí vyčleněných na podporu sociálních a návazných služeb (dále jen „části rozpočtu“). Celý provoz DPD (Domov Penzion pro důchodce Beroun) však zahrnuje více než 40 % celkových nákladů města na sociální a návazné služby. V rámci analýzy jsou tyto náklady souhrnně zahrnuty pod pečovatelskou službu, ačkoliv obsahují také neinvestiční a investiční náklady na provoz bytů zvláštního určení, příp. dalších aktivit.

Druhou nejvýznamnější položkou jsou individuální dotace, které tvoří více než 2,5 mil. Kč (více než 35 % celkových nákladů na sociální a návazné služby). To je velmi významný podíl na celkových nákladech na sociální a návazné služby a svědčí o snaze města zajistit diverzifikovanou strukturu sociálních služeb, viz tab. 2.

Jako významné finanční toky lze hodnotit ještě příspěvky města na realizaci prevence kriminality a protidrogovou prevenci v celkovém objemu cca 450 tis. Kč (cca 6,5 % nákladů), které doplňují další výdaje na komunitní aktivity a návazné (především zdravotní) služby.

Z hlediska cílových skupin lze sledovat, že podpora (mimo individuální dotaci) je zaměřena především na:

- seniory
- osoby se zdravotním postižením
- děti a mládež

Tab. 2: Výsledky dotačního řízení města Beroun

Subjekt	Dotace BEROUN 2016	Dotace BEROUN 2017	Dotace BEROUN 2018	Projekt
Alzheimercentrum Zlosyň, z.ú.			3 000 Kč	Zvyšování kvality poskyt. zdr. a soc. služby zakoupením antidekubitní matrace
Babybox pro odložené děti - STATIM, z.s.		20 000 Kč		
CENTRUM NA VERANĎĚ BEROUN, z.ú.	33 900 Kč	31 500 Kč	27 000 Kč	domov pro seniory (DS)
			15 000 Kč	odlehčovací služba
Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o.p.s.		10 000 Kč	10 000 Kč	odborné sociální poradenství
Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.	18 000	20 000 Kč	21 500 Kč	SAS pro seniory
CENTRUM SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB MĚSTA PŘÍBRAM	15 000 Kč	10 000 Kč	15 000 Kč	protialkoholní záchytná stanice
Diakonie ČCE - středisko Praha	10 000 Kč	10 000 Kč	10 000 Kč	raná péče
Domov Hostomice - Zátor, poskytovatel sociálních služeb	11 600 Kč	4 000 Kč	6 000 Kč	pomůcky
Domov V Zahradách Zdice, poskytovatel sociálních služeb	18 900 Kč	8 500 Kč	18 000 Kč	DS ergoterapie
Dobromysl, z.ú.	350 000 Kč	25 000 Kč	40 000 Kč	osobní asistence
		60 000 Kč	70 000 Kč	denní stacionář
		30 000 Kč	40 000 Kč	odlehčovací služba
		80 000 Kč	80 000 Kč	soc.terap.dílny (STD)
		30 000 Kč	30 000 Kč	doprava bezbariérová
Dobrovolnické centrum Kladno, z.s.			10 000 Kč	dobrovolnictví v Berouně
Domov důchodců Lipová	3 000 Kč			Na terapeutickou pomůcku
Domov seniorů TGM, příspěvková organizace	54 600 Kč	27 000 Kč	33 000 Kč	DS ergoterapie
			61 500 Kč	Provoz
EDA cz, z.ú.	3 000 Kč		5 000 Kč	raná péče
Charita Beroun		50 000 Kč	40 000 Kč	S.A.S Betlém
	86 000 Kč	80 000 Kč	80 000 Kč	Terénní program pro osoby bez přístřeší
	180 000 Kč	200 000 Kč		Domov a stacionář sv. Anežky České
			12 000 Kč	Domov sv. Anežky České
			150 000 Kč	denní stacionář
	80 000 Kč	80 000 Kč		Teplá židle - krizový noční provoz NDC
200 000 Kč	150 000 Kč	200 000 Kč	Azylový dům sv. Jakuba	

Subjekt	Dotace BEROUN 2016	Dotace BEROUN 2017	Dotace BEROUN 2018	Projekt
Hospic svatého Lazara, z.s.	15 000 Kč	15 000 Kč	15 000 Kč	hospic
Jungmannova základní škola Beroun	46 000 Kč	40 000 Kč	40 000 Kč	Chceme se dohodnout
Klub důchodců Beroun	40 000 Kč	40 000 Kč	40 000 Kč	
Klub důchodců Hostim č.p. 7	1 000 Kč	1 000 Kč		
Klub Zvonek – sdružení zdravotně postižených z.s.	12 000			Aktivizační kurzy
Klubíčko Beroun, z.ú.	80 000 Kč	50 000 Kč	40 000 Kč	odlehčovací služba
		15 000 Kč	21 500 Kč	SAS senior
	25 000 Kč	60 000 Kč	60 000 Kč	týdenní stacionář
		25 000 Kč	40 000 Kč	OA
	60 000 Kč			Město bez bariér
	50 000 Kč		25 000 Kč	vybavení
Koniklec Suchomasty, poskytovatel sociálních služeb		2 000 Kč		chráněné bydlení
Lomikámen, z.ú.	100 000 Kč	80 000 Kč	80 000 Kč	Re-start
	320 000 Kč	240 000 Kč	240 000 Kč	dílna Jiná káva
Linka bezpečí, z.s		15 000 Kč	15 000 Kč	kriz.tel.linka
Magdaléna, o.p.s.	70 000 Kč	80 000 Kč	80 000 Kč	terénní program Berounsko
	50 000 Kč	60 000 Kč	60 000 Kč	adiktologická ambulance
	50 000 Kč	60 000 Kč	80 000 Kč	primární prevence
Oblastní spolek ČČK Beroun	280 000 Kč	250 000 Kč	200 000 Kč	Azylový dům a Dům na půl cesty Berounka
	5 000	5 000 Kč	5 000 Kč	komunitní služby - Oceňování bezpří. dárců krve a okr. Kolo soutěže hlídek ml. zdravotníků
Pobočka Diakonie Církve bratrské v Berouně	30 000 Kč	30 000 Kč	30 000 Kč	dluhová poradna
Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva, z. s.		30 000 Kč	40 000 Kč	SAS pro rodiny s dětmi
		40 000 Kč	40 000 Kč	terénní program Beroun
Pro zdraví 21 z.ú	20 000 Kč	25 000 Kč	30 000 Kč	NZDM
	20 000 Kč	30 000 Kč	40 000 Kč	SAS pro rodiny s dětmi
	5 000	5 000 Kč	10 000 Kč	poradna prvního kontaktu Kompas
proFem - centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o. p. s.	22 000 Kč	22 000 Kč		intervenční centrum Beroun
REMEDIIUM Praha o.p.s.	50 000 Kč	50 000 Kč	55 500 Kč	občanská poradna Beroun
Rodinné centrum Slunečnice, z.ú.	25 000 Kč	25 000 Kč	25 000 Kč	Poradenství a prevence
VČELKA senior care o.p.s.	30 000 Kč	40 000 Kč	40 000 Kč	pečovatelská služba
		25 000 Kč	40 000 Kč	OA
			40 000 Kč	SAS senior

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, z. s	8 000 Kč	8 000 Kč	8 000 Kč	rekondice
Sociální podnik Klubák, z.ú.		40 000 Kč	40 000 Kč	Beroun-město bez bariér
Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s., Berounský spolek nedoslýchavých, p.s.		15 000 Kč vráceno 744 Kč	15 000 Kč vráceno 3 288 Kč	Provoz a činnost
Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s., Krajská organizace Středočeského kraje, p.s.	10 000 Kč	8 000 Kč	8 000 Kč vráceno 820	SAS pro seniory a osoby se zdrav. postiž.
Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s., Základní organizace Beroun, p.s.	15 000 Kč	13 500 Kč	13 000 Kč	Provoz, aktivizace
Subjekt	Dotace BEROUN 2016	Dotace BEROUN 2017	Dotace BEROUN 2018	Projekt
Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, z. s. ¹	15 000 Kč	15 000 Kč		Provoz
Svaz tělesně postižených v České republice z. s. místní organizace Beroun	20 000 Kč	23 000 Kč	23 000 Kč	Provoz, rehabilitace a rekondice
Svaz tělesně postižených v České republice z. s. okresní organizace Beroun	30 000 Kč	30 000 Kč	30 000 Kč	půjčovna
		23 000 Kč	23 000 Kč	rekondice
Tichý svět, o.p.s.	40 000 Kč	20 000 Kč	20 000 Kč	soc.rehab.
		10 000 Kč	6 000 Kč	OSP
		20 000 Kč	21 000 Kč	tlumočnická služba
TŘÍ, o.p.s.	15 000 Kč	15 000 Kč	15 000 Kč	Hospic
ÚAMK-AMK ZPM Příbram Beroun sociální podnik	40 000 Kč	30 000 Kč	30 000 Kč	asistenční služba PB HELP ASISTENT, Beroun
celkem	2 630 000	2 563 500	2 685 500	

Zdroj: Město Beroun.

Pozn.:

Pro informaci lze uvést rozsah tzv. vrátek nevyčerpaných dotací, za rok 2016 činila tato částka v souhrnu 64 000 Kč (projekt Teplá židle Charity Beroun) za rok 2017 činila tato částka v souhrnu 26 543 Kč (z toho 24 000 Kč projektu Teplá židle Charity Beroun), za rok 2018 činila tato částka v souhrnu 65 945 Kč (z toho projekty Magdalena – primární prevence 40 000 Kč, Klubičko Beroun – vybavení 21 612 Kč)

¹ Na základě informací sociálního odboru došlo u této organizace k následné změně na Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob, Berounský spolek neslyšících.

Individuální dotační řízení města Beroun se vyznačuje mezi lety 2016–2018 poměrně velkým nárůstem podpořených subjektů i objemu finančních prostředků o cca 20 %.

Za pozitivní lze považovat významnou podporu, která je alokována na:

- komplexy sociálních a návazných služeb pro seniory a zdravotně postižené (osobní asistence, odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře, SAS)
- komplexy sociálních služeb pro sociálně vyloučené a ohrožené osoby (nizkoprahová denní centra, azylové domy, terénní programy)
- komplexy sociálních služeb pro děti a mládež (nizkoprahová zařízení pro děti a mládež, SAS, terénní programy)
- podporu odborného sociálního poradenství
- aktivizaci zdravotně postižených (sociálně terapeutické dílny)
- komunitní a návazné služby vhodně doplňující nabídku sociálních služeb

Lze také sledovat, že z hlediska diverzity nabídky sociálních služeb klíčoví poskytovatelé obdrží již významnou podporu v částkách značně převyšující hranici 100 tis. Kč.

Dále lze také sledovat, že okruh příjemců dotace se postupně rozšiřuje a dochází k podpoře dokonce služeb celorepublikového a nadregionálního charakteru (např. intervenční centrum, raná péče). To samo o sobě není negativním zjištěním, nicméně další zvyšování počtu příjemců by pravděpodobně vedlo ke snižování výše podpory jednotlivých žádostí. Je vždy dilematem poskytovatele dotace, zda podpořit méně žadatelů vyššími částkami, nebo více žadatelů částkami nižšími.

Z hlediska cílových skupin je dotační podpora směřována především na podporu:

- seniorů
- osob se zdravotním postižením
- ohrožených soc. vyloučením a soc. vyloučené:
 - o rodiny s dětmi
 - o drogově závislí
 - o osoby bez přístřeší

Tab. 3: Využití finančních mechanismů města Beroun (2017)

finanční mechanismus	objem finančních prostředků v Kč	podíl v %
dotační řízení	2 563 500	37,39
příspěvek zřizovatele/vlastní činnost	3 426 260	49,98
plnění smluv a smluvně a jinak vázané dotace	581 260	8,48
externí dotace (mimo státní a krajské dotace na sociální služby)	284 850	4,15
celkem	6 855 870	100

Zdroj: Město Beroun, vlastní výpočet.

Z hlediska finančních mechanismů je díky podpoře vlastní pečovatelské služby (příspěvková organizace) nejsilnějším zdrojem vlastní financování s téměř 50% podílem na celkovém objemu prostředků na sociální a návazné služby.

Individuální financování dotacemi pak představuje více než 35 % celkových nákladů města na sociální a návazné služby. Mimo pečovatelskou službu a celý Domov penzion pro důchodce Beroun jde o zdaleka nejvýznamnější finanční nástroj města pro podporu sociálních a návazných služeb.

Podíl externích dotací představuje především získaná dotace na prevenci kriminality z Ministerstva vnitra ČR (MV ČR).

V rámci smluvních plnění pak jsou nejvýznamnějšími aktivity v oblasti prevence kriminality a protidrogové prevence (včetně zdravotních služeb), doplňková podpora komunitních aktivit a realizace analýzy bydlení.

Tab. 4: Alokace finančních prostředků dle druhů sociálních služeb z rozpočtu města Beroun (2017)

druh služby	objem finančních prostředků v Kč	podíl v %
sociální služba, z toho:	5 421 140,00	79,1
pečovatelská služba	3 393 140,00	49,5
osobní asistence	105 000,00	1,5
odlehčovací služby	80 000,00	1,2
odborné sociální poradenství	105 000,00	1,5
azylové domy	400 000,00	5,8
nízkoprahové denní centrum	160 000,00	2,3
domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem	79 000,00	1,2
raná péče	10 000,00	0,1
terénní programy	200 000,00	2,9
SAS pro seniory a ZP	85 000,00	1,2
SAS pro rodiny s dětmi	60 000,00	0,9
denní stacionář	260 000,00	3,8
týdenní stacionář	60 000,00	0,9
sociálně terapeutické dílny	320 000,00	4,7
chráněné bydlení	2 000,00	0,0
krizová tel. pomoc	15 000,00	0,2
NZDM	25 000,00	0,4
intervenční centrum	22 000,00	0,3
sociální rehabilitace	20 000,00	0,3
tlumočnická služba	20 000,00	0,3
návazná služba	966 350,00	14,1
komunitní služba	240 260,00	3,5
plánování	228 120,00	3,3
celkem	6 855 870,00	100,0

Zdroj: Město Beroun, vlastní výpočet.

Z hlediska druhu podporovaných aktivit je zjevné, že cca 49 % alokovaných prostředků je soustředěna na zajištění pečovatelské služby (resp. celého Domova penzionu pro důchodce Beroun).

Více než 100 tis Kč, tedy významné finanční prostředky, pak město alokuje také na:

- osobní asistenci
- poradenství
- azylové domy
- nízkoprahové denní centrum
- terénní programy
- denní stacionáře
- sociálně terapeutické dílny

Zpravidla jde o podporu v rámci komplexů více druhů služeb pro cílové skupiny:

- senioři
- zdravotně postižení
- rodina a děti
- sociálně vyloučení

Významná je také podpora návazných služeb v oblasti:

- prevence kriminality, primární prevence
- protidrogové politiky
- zdravotních služeb

Celkem bylo v roce 2017 identifikováno necelých 7 mil. Kč, které město Beroun alokovalo na podporu sociálních, návazných a komunitních služeb pro své ohrožené občany, což odpovídá velikosti města i absenci vlastních či vlastními prostředky financovaných dlouhodobých pobytových zařízení.

2.2. HLÁSNÁ TŘEBAŇ, KARLŠTEJN, LITEŇ, NIŽBOR, KRÁLŮV DVŮR

Tab. 5: Přehled financování sociálních a návazných služeb z rozpočtů 5 měst a obcí – významných podporovatelů sociálních služeb na území ORP Beroun (dále je 5 měst a obcí)

obec	objem SOC 2017	% nákladů 5 obcí	
Hlásná Třebaň	472 000,00	26,85	
	450 000,00	25,59	pečovatelská služba
	7 000,00	0,40	pomoc ZP
	15 000,00	0,85	komunitní akt.
Karlštejn	230 000,00	13,08	pečovatelská služba
Liteň	192 200,00	10,93	
	182 000,00	10,35	pečovatelská služba
	10 200,00	0,58	komunitní akt.
Nižbor	184 000,00	10,47	celkem
	177 000,00	10,07	pečovatelská služba
	2 000,00	0,11	linka bezpečí
	5 000,00	0,28	pomoc ZP
Králův Dvůr	680 000,00	38,68	celkem
	104 000,00	5,92	pečovatelská služba
	139 000,00	7,91	domovy (DS, DOZP)
	115 000,00	6,54	odlehčovací služby
	92 000,00	5,23	SAS pro seniory a ZP
	50 000,00	2,84	azylové domy
	80 000,00	4,55	pomoc ZP
	100 000,00	5,69	klub seniorů
celkem 5 obcí	1 758 200,00	100,00	

Zdroj: Města a obce Hlásná Třebaň, Karlštejn, Liteň, Nižbor, Králův Dvůr.

Obcí Hlásná Třebaň zřízená příspěvková organizace poskytuje službu občanům svým a v okolních obcích, především Karlštejně. Významná částka 450 tis. Kč z rozpočtu Hlásné Třebaně a 230 tis. Kč z rozpočtu Karlštejna je vynakládána právě na zajištění poskytování této služby.

Významné částky poskytovatelům pečovatelské služby dále vynakládají obce Nižbor a Liteň, každá v rozsahu cca 180 tis. Kč.

Králův Dvůr je druhé největší město správního obvodu ORP Beroun. Celkem bylo identifikováno na podporu sociálních, návazných a komunitních služeb pro ohrožené skupiny obyvatel 680 tis. Kč. Z těchto prostředků došlo k z hlediska celkového objemu podpory jednotlivých služeb rovnoměrné alokaci podpory na:

- pečovatelskou službu

- domovy pro seniory
- odlehčovací služby
- SAS pro seniory a ZP
- azylové domy
- pomoc ZP v rámci návazných služeb (např. Klub Zvonek – sdružení zdravotně postižených z.s.)
- provoz klubů pro seniory

Téměř 2/3 z cca 1,8 mil. Kč, které těchto 5 obcí vynakládá na podporu sociálních, návazných a komunitních služeb pro ohrožené skupiny obyvatel, tvoří náklady na zajištění či provoz pečovatelské služby. Pouze v Králově Dvoře dochází k podpoře i dalších služeb.

Z hlediska cílových skupin je zjevné, že podpora směřuje především k:

- seniorům
- osobám se ZP

Tab. 6: Využití finančních mechanismů 5 měst a obcí (2017)

finanční mechanismus	objem finančních prostředků v Kč	podíl v %
příspěvek zřizovatele/vlastní činnost	450 000	25,6
plnění smluv a smluvně a jinak vázané dotace	1 308 200	74,4
celkem	1 758 200	100

Zdroj: Města a obce Hlásná Třebaň, Karlštejn, Liteň, Nižbor, Králův Dvůr.

Tabulka č. 6 ukazuje, že kromě Hlásné Třebaně, která je zřizovatelem své pečovatelské služby, dochází k podpoře na základě jednotlivých smluvních či dotačních vztahů mezi městem/obcí a poskytovatelem.

Tab. 7: Alokace finančních prostředků dle druhů služeb z rozpočtu 5 měst a obcí (2017)

druh služby	objem finančních prostředků v Kč	podíl v %
sociální služba, z toho:	1 541 000,00	87,6
pečovatelská služba	1 143 000,00	65,0
odlehčovací služby	115 000,00	6,5
azylové domy	50 000,00	2,8
domovy DS, DOZP	139 000,00	7,9
SAS pro seniory a ZP	92 000,00	5,2
krizová tel.pomoc	2 000,00	0,1
návazná služba	92 000,00	5,2
komunitní služba	125 200,00	7,1
celkem	1 758 200,00	100,0

Zdroj: Města a obce Hlásná Třebaň, Karlštejn, Liteň, Nižbor, Králův Dvůr.

Jak bylo řečeno, maximální míra podpory je směřována na provoz pečovatelské služby, další služby jsou podporovány v tomto srovnání marginálně, nicméně lze konstatovat, že u města Králův Dvůr je podpora diverzifikovanější a jednotlivé služby získaly podporu v rozmezí 50 – 115 tis. Kč.

Celkem bylo v rozpočtech těchto 5 měst a obcí identifikováno cca 1,8 mil. Kč, které jsou alokovány na podporu sociálních, návazných a komunitních služeb pro ohrožené občany.

2.3. SPECIFICKÉ PŘÍPADY

Dvě obce, Zdice a Tmaň, tvoří specifické případy financování sociálních služeb, resp. zajištění pečovatelské služby.

2.3.1. Zdice

V městě Zdice se nachází významný poskytovatel sociálních služeb – Domov V Zahradách Zdice, který poskytuje zejména služby dlouhodobých pobytových zařízení – domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a odlehčovací službu. Je však také poskytovatelem pečovatelské služby. V rámci financování této služby nebyl v rozpočtu města Zdice identifikován finanční tok, kterým by se město na zajištění služby podílelo. Zaznamenána byla pouze podpora ze strany Středočeského kraje jako zřizovatele a jako správce krajské sítě sociálních služeb.

2.3.2. Tmaň

Obec Tmaň je poskytovatelem pečovatelské služby. Zajištění této služby probíhá přímo prostřednictvím obecního úřadu, celkem jde o 2 pečovatelky (dle registru poskytovatelů sociálních služeb) a podpůrného (řidič) a administrativního pracovníka (část úvazku). Obec dále provozuje tzv. dům s pečovatelskou službou.

Je zřejmé, že obdržené dotace mohou pokrýt mzdové náklady na činnost pečovatelek, případně některé další náklady, nicméně lze předpokládat, že v rámci provozních výdajů (zejména kapitola správa) obec ve skutečnosti na zajištění služby uvolňuje potřebné finanční prostředky, zřejmě i ve spojení se zajištěním správy, údržby a provozu tzv. domu s pečovatelskou službou.

2.4. OSTATNÍ OBCE SPRÁVNÍHO OBVODU ORP BEROUN

Tab. 8: Přehled financování sociálních a návazných služeb z rozpočtů ostatních obcí správního obvodu ORP Beroun

obec	2017 Výdaje soc.sloužby	2017 Výdaje návazné	2017 Výdaje komunitní	2016 Výdaje soc.sloužby	2016 Výdaje návazné	2016 Výdaje komunitní
Bavoryně	0	0	0	0	2 500 pomoc ZP - STP V ČR	0
Broumy	6 000 odleh	0	0	12 000 odleh	0	
Bykoš	10 000 DOZP, DZR	0	0	1 000 DOZP, DZR	0	0
Hudlice	23 000 peč	20 000 ZP	0	23 000 peč		
Hýskov	3 000 DS CENTRUM NA VERANDĚ BEROUN 25 000 odleh Dobromysl 3 000 peč VČELKA senior care 3 000 peč Charita Beroun 2 000 Linka bezpečí	3 000 Klub Zvonek - pomoc ZP a chron.nemocným	30 000 Klub seniorů	10 000 peč Charita Beroun 3 000 DS CENTRUM NA VERANDĚ BEROUN 25 000 odleh Dobromysl 3 000 peč VČELKA senior care	3 000 Klub Zvonek- pomoc ZP 3 000 SNN v ČR, Beroun - pomoc ZP	30 000 Klub seniorů
Chodouň	5 000 DOZP, DZR	1 000 pomoc ZP	0		20 000 hospic 1 000 pomoc ZP	
Chrustenice	48 000 peč pro rodinu Charita Beroun 24 000 peč pro rodinu VČELKA senior care 10 000 KlubíčkoBeroun	15 000 pomoc ZP (5 tis. Klub Zvonek, 10 tis. ARPZPD Klub Uzlík)	0	72 000 peč pro rodinu	25 000 pomoc ZP a chronicky nemocným	

obec	2017 Výdaje soc.služby	2017 Výdaje návazné	2017 Výdaje komunitní	2016 Výdaje soc.služby	2016 Výdaje návazné	2016 Výdaje komunitní
Chyňava	6 000 odleh 2 000 tel. kriz. linka Linka bezpečí 3 000 SAS pro seniory a ZP	11 000 pomoc ZP a chronicky nemocným	20 000 Klub seniorů	56 000 odleh	5 000 pomoc ZP a chronicky nemocným Svaz neslyšících	20 000 Klub seniorů
Koněprusy	0	0	7 000 Komunitní centrum Koněprusy a Bítov, z.s.	0	0	0
Loděnice	5 000 odleh	60 000 pomoc v hmotné nouzi	0	10 000 peč pro rodinu	20 000 soc. pomoc v hmotné nouzi	
Měňany	0	0	0	6 000 peč	0	0
Mořina	0	5 000 TŘI, o.p.s. hospic			2 000 pomoc ZP a seniorům	
Nový Jáchymov	2 000 tel.kriz.pomoc	5 000 pomoc ZP		0	2 000 pomoc ZP	0
Podbrdy	0	4 000 pomoc ZP	0	0	0	0
Stašov	0	5 000 pomoc ZP	0	0	0	0
Suchomasty	0	18 000 ostatní soc.péče - prev.kriminality	0		26 000 ostatní soc. péče - prev. kriminality	
Svinaře	0	5 000 ostatní soc. pomoc a péče	0		3 000 ostatní soc. péče	
Tetín	25 000 denní stac.	0	0	15 000 denní stac.	0	0
Tmaň	15 000 DS	0	0		6 000 pomoc ZP	0

obec	2017 Výdaje soc.sloužby	2017 Výdaje návazné	2017 Výdaje komunitní	2016 Výdaje soc.sloužby	2016 Výdaje návazné	2016 Výdaje komunitní
Trubín	3 000 tel.kriz.pomoc	0	0	3 000 SAS, tel.kriz.pomoc, soc.prevence		
Vráž	3 000 peč 5 000 DS 2 000 denní stac. Dobromysl	2 000 Klub Zvonek	0	0	9 000 pomoc ZP	
Všeradice	3 000 DS	0	0	0	0	
Zadní Třeboň	7 000 peč	0	0	26 000 peč 1 000 denní stac.		
Zdice	10 000 DS	0	0	18 000 DS		
Železná	2 000 DS CENTRUM NA VERANDĚ BEROUN	0	5 000 pomoc ZP Svaz diabetiků	0	0	5 000 pomoc ZP Svaz diabetiků
celkem	255 000	154 000	62 000	284 000	126 500	55 000
celkem	471 000			465 500		

Zdroj: obce.

V obcích Bubovice, Korno, Kublov, Lužce, Málkov, Mezouň, Měňany, Mořinka, Otročiněves, Nenačovice, Nesvačily, Skuhrov, Srbsko, Svatá, Svatý Jan pod Skalou, Vysoký Újezd a Vinařice nebyly identifikovány žádné finanční toky směřující do oblasti sociálních, návazných a komunitních služeb pro ohrožené skupiny obyvatel.

V obci Tmaň je zřízena pečovatelská služba, nicméně její podpora byla identifikována pouze prostřednictvím „státní“ dotace. V rámci finančních mechanismů byly identifikovány pouze jednotlivé, smluvně vázané či dotační vztahy mezi obcemi a poskytovateli služeb.

Tab. 9 Alokace finančních prostředků dle druhů sociálních služeb z rozpočtů ostatních obcí správního obvodu ORP Beroun (2017)

druh služby	objem finančních prostředků v Kč	podíl v %
sociální služba, z toho:	255 000,00	54,1
pečovatelská služba	111 000,00	23,6
odlehčovací služby	42 000,00	8,9
domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem	53 000,00	11,3
SAS pro seniory a ZP	3 000,00	0,6
denní stacionář	37 000,00	7,9
krizová tel. pomoc	9 000,00	1,9
návazná služba	154 000,00	32,7
komunitní služba	62 000,00	13,2
celkem	471 000,00	100

Zdroj: obce, vlastní výpočet.

Podpora v těchto obcích je v oblasti sociálních služeb významněji vázána na:

- pečovatelskou službu
- odlehčovací služby
- dlouhodobá pobytová zařízení
- denní stacionáře

V návaznosti na potřeby především seniorů a osob se ZP a také v návaznosti na poskytovatele sociálních služeb, kteří jsou k dispozici v okolí těchto obcí.

V rámci návazných služeb byla identifikována podpora v kategorii pomoc ZP. V rámci regionu jde především o podpůrné aktivity pro zdravotně postižené občany, zejména poskytovatele Klub Zvonek – sdružení zdravotně postižených z.s..

V rámci komunitních aktivit pak jde především o klubovou činnost pro seniory.

Celkem bylo v těchto obcích, resp. jejich rozpočtech, identifikováno necelých 500 tis. Kč, které jsou alokovány na podporu sociálních, návazných a komunitních služeb pro ohrožené občany těchto obcí.

3. INDIKATIVNÍ PŘEHLED FINANČNÍCH TOKŮ Z KRAJSKÉHO A STÁTNÍHO ROZPOČTU

Tab. 10: Přehled identifikovaných finančních toků alokovaných Středočeským krajem v oblasti sociálních služeb do správního obvodu ORP Beroun

Poskytovatel - příspěvkové organizace měst a obcí (M/O)	Projekt	Středočeský Humanitární fond 2016	STÁTNÍ DOTACE 2016	Středočeský Humanitární fond 2017	STÁTNÍ DOTACE 2017
Domov penzion pro důchodce Beroun	peč		1 570 900		2 139 300
Obec Hlásná Třebaň	peč		0		90 000
Obec Tmaň	peč		439 700		595 100
Poskytovatel - příspěvkové organizace kraje	Projekt	Středočeský Humanitární fond 2016	STÁTNÍ DOTACE 2016	Středočeský Humanitární fond 2017	STÁTNÍ DOTACE 2017
Domov seniorů TGM, příspěvková organizace	DZR		2 080 900		2 363 300
	DS		3 480 000		5 101 200
	odleh		426 000		793 500
Domov V Zahradách Zdice, poskytovatel sociálních služeb	DS		7 020 000		7 792 900
	peč		600 000		687 000
	odleh		302 000		584 900
	DZR		488 600		685 000
Koniklec Suchomasty, poskytovatel sociálních služeb	DOZP		5 282 000		6 894 500
	chráněné bydlení		1 115 000		1 582 800
Domov pro osoby se zdravotním postižením Lochovice	DOZP		2 516 000		2 516 000
	týdenní stac.		1 021 000		1 021 000

Poskytovatel - neziskové, církvní aj. organizace (NNO, CPO)	Projekt	Středočeský Humanitární fond 2016	STÁTNÍ DOTACE 2016	Středočeský Humanitární fond 2017	STÁTNÍ DOTACE 2017
Digitus Mise, z.ú.	peč	600 000	1 497 500	400 000	1 483 700
Dobromysl, z.ú.	denní stac.			130 500	1 138 700
Charita Beroun	Domov sv. Anežky České DZR	600 000	1 469 200	360 000	1 742 600
Klubíčko Beroun, z.ú.	SAS pro ZP	600 000	892 300	400 000	1 674 500
Oblastní spolek ČČK Beroun	azyl. dům pro matky	200 000	966 000		
Pro Zdraví 21 z.ú.	OSP	199 975		198 692	1 374 400
VČELKA senior care	peč	70 000	3 018 200	335 500	3 810 700
Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s.	SAS pro ZP	201 437	26 200	257 347	54 000
Svaz tělesně postižených v České republice z. s. okresní organizace Beroun	ozdravný pobyt	60 000			
celkem p.o. M/O		0	2 010 600	0	2 824 400
celkem p.o. SČK		0	24 331 500	0	30 022 100
celkem NNO/CPO		2 531 412	7 869 400	2 082 039	11 278 600
celkem všechny org.		2 531 412	34 211 500	2 082 039	44 125 100

Zdroj: Středočeský kraj.

V rámci dotačních řízení v oblasti sociálních služeb, jejichž průběh zajišťuje Středočeský kraj (tj. příspěvky z vlastního Humanitárního fondu a zejména přidělování tzv. státní dotace), byly identifikovány finanční toky dle tabulky č. 10.

V rámci ORP Beroun je z těchto zdrojů podpořena **pečovatelská služba** zřizovaná obcemi v rozsahu cca **2,8 mil. Kč**, především v Berouně, **Tmani** (která nevykazuje žádný příspěvek z obecních rozpočtů) a v posledním sledovaném roce také Hlásné Třebani. U těchto prostředků lze očekávat, že k jejich vynakládání dochází téměř ze 100 % ve prospěch obyvatel ORP Beroun.

Pozitivním jevem je skutečnost, že meziročně došlo k navýšení objemu těchto prostředků, stejně jako u ostatních poskytovatelů podpořených z krajských či „státních“ dotačních prostředků.

Na území správního obvodu ORP Beroun leží celkem 4 dlouhodobá pobytová zařízení sociálních služeb, jejichž zřizovatelem je Středočeský kraj. Jde o 2 domovy pro seniory (včetně 1 domova se zvláštním režimem a doplňujících odlehčovacích služeb, ve Zdicích pak funguje i pečovatelská služba s podporou cca 700 tis. Kč). Další dvě zařízení tvoří domovy pro osoby se zdravotním postižením (DOZP, doplněné službami týdenní stacionář, resp. chráněné bydlení). Celkový objem dotačních prostředků do těchto organizací činil v **roce 2017 cca 30 mil. Kč**, nicméně nelze předpokládat, že by klienti z území správního obvodu ORP Beroun (zvláště v případě DOZP) tvořili většinu či významnou část klientely těchto organizací.

Lze také shrnout, že podpora pečovatelské služby z prostředků státní dotace u různých zřizovatelů tvořila celkem 3,5 mil. Kč.

Do další skupiny poskytovatelů podpořených z prostředků „státní“ dotace či Humanitárního fondu přidělovaných Středočeským krajem patří neziskové, příp. církevní, organizace působící v regionu, jde o:

- **pečovatelskou službu v rozsahu více než 6,0 mil. Kč (v souhrnu všech právních forem poskytovatelů jde o více než 12 mil. Kč), předpokladem je, že téměř ze 100 % ve prospěch klientů z území správního obvodu ORP Beroun**
- denní stacionář
- domov se zvláštním režimem
- odborné sociální poradenství
- SAS pro seniory a ZP
- azylové domy pro matky s dětmi (podpora však nebyla zaznamenána v roce 2017)

- marginálně pak ozdravné pobyty pro ZP

Celkem bylo těmto organizacím přiděleno v roce 2017 více než 13 mil. Kč, přičemž lze předpokládat, že naprostá většina těchto prostředků byla alokována ve prospěch klientů z území správního obvodu ORP Beroun.

V součtu tak lze konstatovat, že z prostředků „státní“ dotace a Humanitárního fondu bylo poskytovatelům v území správního obvodu ORP Beroun přiděleno více než 46 mil. Kč v roce 2017 s významným meziročním nárůstem o cca 10 mil. Kč. Lze předpokládat, že většina, možná až 2/3, těchto prostředků sloužila ve prospěch obyvatel žijících na území správního obvodu ORP Beroun.

Tab. 11: Přehled identifikovaných finančních toků alokovaných Středočeským krajem v rámci Operačního programu (OP) Zaměstnanost v oblasti sociálních služeb do správního obvodu ORP Beroun

služba	OP Zaměstnanost 2017
sociálně terapeutické dílny	2 780 600 Kč
SAS pro seniory a ZP	334 400 Kč
azylové domy	1 555 000 Kč
SAS pro rodiny s dětmi	3 256 900 Kč
intervenční centrum	560 700 Kč
celkem	8 487 600 Kč

Zdroj: Středočeský kraj.

Zvláště služby sociální prevence jsou podporovány v rámci výzev OP Zaměstnanost. V roce 2017 šlo o podporu v rozsahu **cca 8,5 mil. Kč**, viz tab. 11, přičemž s výjimkou intervenčního centra lze předpokládat, že opět došlo k podpoře především obyvatel žijících na území správního obvodu ORP Beroun.

V součtu všech prostředků „státní“ dotace, Humanitárního fondu Středočeského kraje a dotací prostřednictvím OP Zaměstnanost byla identifikována celková podpora ve výši 54 694 739,- Kč.

Ve srovnání s tím tvoří veškeré obecní a městské rozpočtové prostředky v území správního obvodu ORP Beroun (cca 10 mil. Kč) necelých 20 % této částky. Při odečtení nákladů na klienty z jiných obcí a regionů (tj. nákladů z indikovaných cca 54 mil. Kč, jejichž část je bezesporu vynakládána na klienty žijící v jiných ORP než ORP Beroun) lze odhadnout, že podíl obcí ORP Beroun by se pohyboval v hodnotách mezi 25 a 30 %.

4. POROVNÁNÍ DOPADŮ VYNAKLÁDANÝCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ DO REGIONU

Tab. 12: Indikativní přepoččet alokací finančních prostředků na zajištění sociálních a návazných služeb pro obyvatele území správního obvodu ORP Beroun

obec	počet obyvatel k 31. 12. 2018	výdaje SOC 2017	výdaje Kč/počet obyv.
Bavoryně	348	-	0,0
Beroun	19 510	6 855 870,00	351,4
Broumy	963	6 000,00	6,2
Bubovice	519		0,0
Bykoš	224	10 000,00	44,6
Hlásná Třebaň	1 060	472 000,00	445,3
Hudlice	1 218	43 000,00	35,3
Hýskov	1 869	69 000,00	36,9
Chodouň	689	6 000,00	8,7
Chrusterice	970	97 000,00	100,0
Chyňava	1 827	42 000,00	23,0
Karlštejn	848	230 000,00	271,2
Koněprusy	248	7 000,00	28,2
Korno	118		0,0
Králův Dvůr	9 357	680 000,00	72,7
Kublov	658		0,0
Liteň	1 185	192 200,00	162,2
Loděnice	2 002	65 000,00	32,5
Lužce	124		0,0
Málkov	112		0,0
Měňany	308		0,0
Mezouň	571		0,0
Mořina	851	5 000,00	5,9
Mořinka	161		0,0
Nenačovice	274		0,0
Nesvačily	164		0,0
Nižbor	2 056	184 000,00	89,5
Nový Jáchymov	696	7 000,00	10,1
Otročiněves	529		0,0
Podbrdy	214	4 000,00	18,7
Skuhrov	533		0,0
Srbsko	557		0,0
Stašov	443	5 000,00	11,3
Suchomasty	478	18 000,00	37,7
Svatá	515		0,0
Svatý Jan pod Skalou	176		0,0

Svinaře	783	5 000,00	6,4
Tetín	872	25 000,00	28,7
Tmaň	1 212	15 000,00	12,4
Trubín	478	3 000,00	6,3
Trubská	186		0,0
Vinařice	103		0,0
Vráž	1 182	12 000,00	10,2
Všeradice	441	3 000,00	6,8
Vysoký Újezd	869		0,0
Zadní Třeboň	885	7 000,00	7,9
Zdice	4 179	10 000,00	2,4
Železná	278	7 000,00	25,2
celkem	63 843	9 085 070,00	142,3
5 obcí	14 506	1 758 200,00	121,2
ostatní obce	29 827	471 000,00	15,8

Zdroj: ČSÚ, obce a města, vlastní výpočet.

Tabulka č. 12 porovnává lokální výdaje do oblasti sociálních, návazných a komunitních služeb ve správním obvodu ORP Beroun. Tabulku je třeba chápat jako indikativní, není možné zohlednit všechny toky finančních prostředků a jejich územní dopady.

Z uvedené tabulky je zřejmé, že rozdíl mezi městy a obcemi je z hlediska finančních toků z městských a obecních rozpočtů diametrální – cca 351 Kč na 1 obyvatele města Beroun, resp. cca 15,8 Kč na 1 obyvatele ostatních obcí (mimo Beroun a 5 dalších vyčleněných obcí).

V praxi samozřejmě výše popsaný poměr město x okolní obce není takto ostře nastaven, některé služby mají přesah mimo samotné město, klienti z obcí si za řadou služeb dojedou nejen do centra regionu, ale mohou i do Prahy či dalších center v okolí. U služeb zřizovaných Středočeským krajem jsou všichni obyvatelé kraje v rovném postavení. Nicméně tento údaj ilustruje rozdíl v dostupnosti služeb a podpory v obcích venkovského charakteru a městských centrech.

Je třeba také brát v potaz i skutečnost, že obec Tmaň a město Zdice mají zabezpečenu podporu specifickým způsobem, přičemž celkově jde o cca 1,2 mil. Kč nákladů na poskytování těchto služeb z dotačních zdrojů (Humanitární fond a „státní“ dotace) a předpokládané, nicméně neidentifikovatelné, další náklady.

Uvedených 5 obcí pak díky zejména podpoře pečovatelské služby vykazují vyšší podíly finančních prostředků, přičemž zvláště u pečovatelské služby je rozsah nákladů přepočtený na počet obyvatel srovnatelný s městem Beroun.

Tab. 13.: Náklady na pečovatelskou službu a podíl nákladů na 1 seniora na území správního obvodu ORP Beroun, města Beroun, 5 vybraných obcí a ostatních obcí (2017)

území	náklady PS	podíl nákladů	počet seniorů	náklady/ seniora v Kč
PS celkem ORP	4 647 140,00	100,0	11 116	418,06
Beroun	3 393 140,00	73,0	3 699	917,31
Další obce ORP	111 000,00	2,4	7 417	14,97
5 obcí	1 143 000,00	24,6	2 186	522,87

Zdroj: ČSÚ, obce a města, vlastní výpočet.

Pozn.: klienty pečovatelské služby netvoří pouze osoby v seniorském věku (ale také osoby se zdravotním postižením, marginálně též další osoby dle zákona o sociálních službách), nicméně údaje porovnání nákladů na pečovatelskou službu a počet seniorů v daném území byly použity k referenčním propočtům, resp. výdaje na pečovatelskou službu jsou váženy počtem seniorů daného území

Z hlediska věkového složení je území ORP Beroun relativně homogenní vzhledem ke své blízkosti hl. m. Praze. Zastoupení seniorů se pohybuje mezi 13 a 22 %, přičemž ve městě Beroun činí 19 %, zajímavé je, že v Králově Dvoře pouhých 13 %.

Z hlediska příjemců příspěvku na péči (PnP) jich ve všech věkových kategoriích a stupních závislosti v sídelním městě ORP Beroun žije celkem 647 (2017, zdroj MPSV), zatímco na celém území správního obvodu ORP Beroun celkem 1 818 příjemců PnP, tzn. údaj zahrnující všechny příjemce.

Pokud bychom indikativně přepočítali vynaložené finanční prostředky z vlastních rozpočtů na tyto příjemce příspěvku na péči, pak:

- v městě Beroun činí částka 10 596,40 Kč
- v obcích správního obvodu ORP Beroun (s výjimkou města samotného) činí částka 1 903,60 Kč

5. INTERPRETACE FINANČNÍCH PRIORITY MĚST A OBCÍ V ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBVODU ORP BEROUN

Tab. 14: Shrnutí objemu finančních prostředků měst a obcí správního obvodu ORP Beroun vynakládaných na sociální služby (2017)

druh služby	objem finančních prostředků v Kč	podíl v %
sociální služba, z toho:	7 217 140,00	79,4
pečovatelská služba	4 647 140,00	51,2
osobní asistence	105 000,00	1,2
odlehčovací služby	237 000,00	2,6
odborné sociální poradenství	105 000,00	1,2
azylové domy	450 000,00	5,0
nízkoprahové denní centrum	160 000,00	1,8
domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem	271 000,00	3,0
raná péče	10 000,00	0,1
terénní programy	200 000,00	2,2
SAS pro seniory a ZP	180 000,00	2,0
SAS pro rodiny s dětmi	60 000,00	0,7
denní stacionář	297 000,00	3,3
týdenní stacionář	60 000,00	0,7
sociálně terapeutické dílny	320 000,00	3,5
chráněné bydlení	2 000,00	0,0
krizová tel. pomoc	26 000,00	0,3
NZDM	25 000,00	0,3
intervenční centrum	22 000,00	0,2
sociální rehabilitace	20 000,00	0,2
tlumočnická služba	20 000,00	0,2
návazná služba	1 212 350,00	13,3
komunitní služba	427 460,00	4,7
plánování	228 120,00	2,5
celkem	9 085 070,00	100,0

Zdroj: obce a města, vlastní výpočet.

Lze konstatovat, že v souhrnu lokálních zdrojů měst a obcí ležících na území správního obvodu (viz tabulka č. 14) byly identifikovány v roce 2017 lokální zdroje v celkové částce převyšující 9 mil. Kč, přičemž cca 80 % této částky připadalo na financování samotných sociálních služeb, u návazných šlo o cca 13 % částky a komunitních služeb více než cca 4 %. Dalších více než 2 % celkové částky činilo financování systémových aktivit.

5.1. FINANČNÍ PRIORITY OBCÍ A MĚST SPRÁVNÍHO OBVODU ORP BEROUN

Popsané finanční zdroje a výdaje měst a obcí na území správního obvodu ORP Beroun umožňují provést hierarchizaci faktických priorit měst a obcí regionu. Na základě analyzovaných dat lze konstatovat, že:

- 1) Absolutní prioritou je zabezpečení provozu **pečovatelské služby** či poskytování příspěvku na ni, financování této služby čerpá celkem cca 51 % celkových identifikovaných finančních prostředků
- 2) V oblasti sociálních služeb lze za důležité a významně financované považovat diverzifikovanou (komplexní) síť sociálních služeb pro:
 - seniory a ZP
 - o osobní asistence, odlehčovací služby, denní a týdenní stacionář, SAS pro seniory a ZP, zanedbatelná není ani podpora dlouhodobých pobytových služeb, sociálně terapeutické dílny, sociální rehabilitace
 - sociálně vyloučené vč. rodin s dětmi
 - o azylové domy, nízkoprahové denní centrum, terénní programy, NZDM, SAS pro rodiny s dětmi
 - vše doprovázené potřebnou podporou prostřednictvím služeb odborného sociálního poradenství

Podpora takto široké nabídky sociálních služeb tvoří více než 25 % celkových identifikovaných nákladů měst a obcí.

- 3) Na této úrovni pak doplňuje síť klíčových sociálních služeb:
 - podpora preventivních aktivit – prevence kriminality, primární prevence, protidrogová prevence
 - podpora návazných služeb, zejména oblasti pomoci osobám se ZP (např. Klub Zvonek – sdružení zdravotně postižených z.s.), zdravotních služeb (hospicová péče, protialkoholní stanice), rodinných center
 - v oblasti komunitních aktivit pak nelze opomenout podporu klubů seniorů či sdružení zdravotně postižených

- 4) Dále byla zaznamenána podpora dosti různorodých „doplňkových“ služeb (z hlediska rozsahu potřeb měst a obcí) vč. té, která podporuje žadatele o dotaci při zajištění vícezdrojového financování

Z hlediska cílových skupin jsou zdaleka největšími beneficienty podpořených služeb **senioři**, lze odhadnout, že cca 2/3 všech identifikovaných finančních prostředků je alokováno na jejich podporu.

Z dalších cílových skupin jde o:

- osoby se ZP
- děti, mladistvé, rodiny s dětmi
- ohrožené sociálním vyloučením, sociálně vyloučené

Z hlediska finančních mechanismů lze předpokládat, že by se hierarchie priorit mohla promítnout i do využití finančních mechanismů jejich podpory:

- v případě pečovatelské služby jde zpravidla o její vlastní zajištění (příspěvkovou organizaci), případně na základě dlouhodobého smluvního vztahu nebo zvýšení diverzifikace poskytovatelů této služby v rámci dotačního řízení
- v případě zajištění diverzifikované sítě komplexní podpory klíčových cílových skupin se pak nabízí víceleté dotační řízení
- v případě dalších služeb aditivní či specifické jednoleté dotace včetně ad – hoc dotací, darů

Výše uvedený pokus o hierarchizaci priorit je zpracován při vědomí kompetenčních vztahů (zejména kompetencí Středočeského kraje) a skutečnosti, že cca 4x více prostředků získávají sociální i návazné služby z prostředků státního či krajského rozpočtu, zejména:

- poskytování služeb dlouhodobých pobytových zařízení nemohou (nebo jen velmi obtížně) městské, natož obecní, rozpočty zabezpečovat, je zjevné, že by jim to ani nemělo příslušet vzhledem k obrovským alokacím, které kraj na provoz těchto zařízení vynakládá z vlastního i státního rozpočtu, také by mohlo být logické, pokud by obce především usilovaly o to, aby lidé mohli zůstat co nejdéle v domácím prostředí tak, aby celý systém sociálních služeb, nejen v regionu, ale i v celém kraji, byl udržitelný v čase (nemluvě o principiálních otázkách)²

² Nabízí se v této souvislosti podnět, že by bylo ideální, pokud by kraj zajišťoval rovnou dostupnost služeb dlouhodobých pobytových zařízení pro obyvatele Středočeského kraje, zejména pro seniory, pro všechny obyvatele 27 území ORP, resp. zajišťoval narovnávání rozdílů v této dostupnosti. Např. Karlovarský kraj si ke stanovení ideálního rozvoje kapacit těchto služeb, včetně územní lokalizace, zpracovává a pravidelně aktualizuje speciální studii - DLOUHODOBÉ SMĚŘOVÁNÍ KARLOVARSKÉHO KRAJE V OBLASTI ZAJIŠTĚNÍ A ROZVOJE PODPORY SENIORŮ A OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM.

- pokud podpora z obecních rozpočtů a krajského a státního rozpočtu působí v synergii, kraj považuje podporované sociální služby v regionu za potřebné a uvolňuje své finance a obce a města jsou schopny těmto službám poskytnout významnou podporu z vlastních rozpočtů, vytváří to základní předpoklad pro to, aby systém sociálních a návazných služeb dlouhodobě fungoval, byl stabilní, pravidla byla pro všechny předvídatelná

POUŽITÉ ZDROJE:

- Monitor – státní pokladna
<http://monitor.statnipokladna.cz/2016/>
- Závěrečné účty obcí a měst, formuláře Fin 2 - 12 M k 31. 12. 2016 a k 31. 12. 2017
- Schválené rozpočty
- Usnesení a zápisy z jednání rad a zastupitelstev
- Webové stránky obcí
- Středočeský kraj – Humanitární fond Středočeského kraje:
<https://www.kr-stredocesky.cz/web/20688/31>
- Středočeský kraj – dotační řízení 2016, 2017:
<https://www.kr-stredocesky.cz/web/socialni-oblast/financovani>
- Český statistický úřad - www.czso.cz
- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR – Příjemci příspěvku na péči – obce s rozšířenou působností